

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul proiectului de act normativ*

**Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
pentru completarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale**

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii proiectului de act normativ*

1. Descrierea situației actuale

Ministerul Energiei funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului, care aplică strategia și Programul de guvernare în domeniul energetic și al resurselor energetice, în domeniile producției, transportului, distribuției și furnizării energiei electrice și termice, inclusiv a energiei din surse regenerabile/verzi, hidrogen sau alte surse alternative/neconvenționale de energie, în domeniul exploatării, procesării, transportului, distribuției și valorificării resurselor minerale energetice/hidrocarburi, on-shore sau off-shore, cărbune, uraniu, petrol și gaze naturale și derivate ale acestora, în domeniul nuclear civil al gestionării deșeurilor radioactive și al managementului apei grele, în domeniul întreținerii și verificărilor tehnice periodice ale echipamentelor energetice, în domeniul eficienței energetice și al pactului ecologic "Green Deal", în concordanță cu cerințele economiei de piață și pentru stimularea inițiativei operatorilor economici.

Ministerul Energiei este autoritatea publică centrală responsabilă cu implementarea politicilor energetice, adoptate la nivelul Uniunii Europene și al organismelor internaționale.

Ministerul Energiei are un rol decisiv pe care îl exercită în pregătirea, execuția și implementarea acestor proiecte de infrastructură energetică care vizează interesul public general și care constituie investiții publice de importanță strategică pentru România.

Contribuția pe care sectorul energetic o are la reziliența unei economii este majoră, fiind nu numai un pilon de sprijin pentru alte sectoare, ci și o bază solidă pentru o redresare accelerată în cazul unor crize prelungite cu impact negativ

semnificativ asupra societății în ansamblul ei.

Pentru atingerea obiectivului propus și pentru generarea impactului preconizat sunt necesare o serie de reforme și investiții precum :

- extinderea capacităților de producție existente, precum și pentru extinderea furnizării de servicii;
- realizarea de noi unități ale capacităților de producție existente, precum și pentru realizarea de noi unități pentru furnizarea de servicii;
- reabilitarea / modernizarea unităților de producție existente, precum și pentru reabilitarea / modernizarea noilor unități de servicii.

În condițiile actuale aflate sub imperativul contextului geopolitic imprevizibil marcat de conflictul armat dintre Federația Rusă și Republica Ucraina cu efecte negative asupra întregului sistem electroenergetic cu impact asupra imprevizibilității asigurării producției, transportului și distribuției energiei electrice, apare ca necesară identificare unor soluții legislative care să permită finalizarea unor obiective energetice în timp util.

Astfel se va propune ca, în situația obiectivelor de investiții nefinalizate, entitățile contractante să poată aplica procedura de negociere fără invitație prealabilă la o procedură concurențială de ofertare pentru atribuirea contractelor sectoriale, având ca obiect execuția restului rămas de executat pentru realizarea și dezvoltarea capacităților de producere energie electrice în situația în care acesta reprezintă mai puțin de 40% din stadiul fizic aferent obiectivului de investiții.

Elementele care se constituie într-o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată sunt următoarele:

Având în vedere faptul că oprirea pentru 2 ani pentru lucrări de reabilitare în anul 2027 a unității 1 a Centralei Nucleare de la Cernavodă cu o putere instalată de 700 MWh, va aduce un deficit semnificativ de energie pe piața internă, care va conduce la necesitatea înlocuirii producției de energie de la unitatea 1 de la CNE Cernavodă din alte surse de energie pentru echilibrarea cererii și ofertei.

având în vedere faptul că investițiile în energie contribuie la atingerea obiectivelor strategice privind siguranța energetică, cu atât mai mult în noul context geo-politic se

impune reconsiderarea principiilor privind siguranța energetică;

luând în considerare contextul geo-politic actual, cu impact asupra imprevizibilității asigurării producției, transportului și distribuției energiei electrice;

întrucât în vederea restabilirii funcționării sistemului în cazul unor întreruperi majore, s-a instituit prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 51/2019 obligația implementării conceptului de „Blackstart” în vederea restabilirii/repornirii Sistemului electroenergetic național (denumit în continuare SEN) în cel mai scurt timp, existând totodată proiecte de investiții aflate în faze avansate de execuție, și la a caror execuție s-a ținut cont de aceste cerințe, dar nefinalizate în termen, ceea ce are ca și consecință imposibilitatea restartării sistemului,

în condițiile în care în care Sistemul Energetic Ucraina-Moldova este conectat la Sistemul European (ENTSO-E), a crescut importanța realizării funcției de restaurare a SEN,

ținând cont că pentru realizarea de investiții în obiective energetice de complexitate mare se utilizează conceptul de contractare tip *„la cheie/turn key project”*, iar filozofia de operare, interconexiunea sistemelor tehnice, sistemul de conducere al proceselor tehnologice sunt concepute încă din faza de inițiere a proiectului, dezvoltate pe parcursul implementării acestuia, în concordanță cu echipamentele principale ale obiectivului, prin documentația de proiectare și finalizate prin teste, probe și verificări, înainte de punerea în funcțiune a obiectivului, acestea fiind protejate de drepturi de proprietate intelectuală și sunt calificate ca secrete comerciale ale executanților,

deoarece, în contextul geopolitic actual, în situația unei opriri a SEN, o investiție energetică nouă, având implementată funcția de Blackstart, ar putea reporni fără tensiune din sistem într-un timp foarte scurt (30-60 min) și ar putea asigura alimentarea cu energie electrică a zonei, pentru restaurarea SEN;

având în vedere situația extraordinară determinată de faptul că neimplementarea în regim de urgență a propunerilor de completare a cadrului legal în domeniul achizițiilor sectoriale, poate conduce la întârzieri în implementarea proiectelor de infrastructură energetică de interes național;

întrucât în contextul actual este necesară adoptarea unor măsuri urgente pentru flexibilizarea sistemului achizițiilor publice, în caz contrar existând riscul diminuării gradului de cheltuire a fondurilor alocate, inclusiv a fondurilor europene,

	consecința cea mai gravă în acest caz reprezentând-o amânarea/întârzierea implementării unor proiecte de investiții majore cu impact asupra infrastructurii în domeniul energetic, cu impact social și economic la nivel național sau local; ținând cont de faptul că prezenta ordonanță de urgență privește un interes public general, deoarece implementarea măsurilor propuse creează premisele finalizării într-un termen mai scurt a proiectelor de infrastructură energetică.
2. Schimbări preconizate	Prin prezentul proiect de act normativ se propune instituirea unei excepții de la prevederile art. 117, conform căreia entitatea contractantă are dreptul de a aplica procedura de negociere fără invitație prealabilă la o procedură concurențială de ofertare pentru atribuirea contractelor sectoriale, având ca obiect execuția restului rămas de executat pentru realizarea și dezvoltarea capacităților de producere energie electrice în situația în care acesta reprezintă mai puțin de 40% din stadiul fizic aferent obiectivului de investiții. Prevederea corespunde interesul public reprezentat de necesitatea finalizării pe termen mediu a unor noi capacități de producere a energiei electrice care să permită funcționarea SEN în condiții de siguranță și securitate în noul context geopolitic. Aplicarea unor proceduri competitive de atribuire a unui contract sectorial nu poate satisface cerințele entității contractante privind finalizarea în termen util a unor obiective de investiții privind realizarea și dezvoltarea capacităților de producere energie electrică. Pentru a permite încheierea unui nou contract de achiziție inclusiv cu contractantul în raport de care a existat un contract de achiziție sectorială reziliat se propune instituirea unui regim derogatoriu de la normele care instituie condițiile de excludere de la participarea la o procedură de achiziție a operatorilor care intră sub incidența prevederilor art. 180 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, sub forma unui alineat distinct la art. 180, conform caruia opțiunea de excludere aparține entității contractante. Pentru edificare iteram prevederile art. 180 alin. (1) lit.g) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează: “(1) Entitatea contractantă exclude din procedura de atribuire a contractului sectorial/acordului-cadru orice

	operator economic care se află în oricare dintre următoarele situații:(...) <i>g) operatorul economic și-a încălcat în mod grav sau repetat obligațiile principale ce-i revineau în cadrul unui contract de achiziții publice, al unui contract sectorial sau al unui contract de concesiune încheiate anterior, iar aceste încălcări au dus la încetarea anticipată a respectivului contract, plata de daune- interese sau alte sancțiuni comparabile;"</i> Această cauză de excludere de la procedurile de achiziție sectorială a fost preluată în legislația națională prin raportare la art. 80 alin. (1) paragraful final din <i>Directiva 2014/25/UE a parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE corelat cu prevederile art. 57 alin. (4) lit. g) din Directiva Parlamentului și a Consiliului 2014/24/UE din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, fără ca impunerea unei astfel de cerințe de excludere să fie obligatorie pentru statele membre</i>
--	---

3. Alte informații	Nu este cazul
---------------------------	---------------

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ are impact la nivelul sarcinilor administrative derulate la nivelul Ministerului Energiei.
2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

mediului	
5. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2022	2023	2024	2025	2026	-
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat,						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) bugetul asigurarilor de stat- bugetul asigurarilor pentru somaj b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
7. Alte informații	Nu este cazul					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
--	--

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	
1¹. Compatibilitatea proiectului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Aceste aspecte au fost supuse analizei Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Aceste aspecte au fost supuse analizei Ministerului Afacerilor Externe.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative si/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu au fost identificate
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare si alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în	Proiectul de act normativ nu se referă la acest

cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Aparare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	- Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 449/2022. - Consiliului Concurenței a emis adresa nr. RG/4868/2022.
6. Alte informații	-
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul www.energie.gov.ro .
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	-

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ